

ВИСШЕ ВОЕННОВЪЗДУШНО УЧИЛИЩЕ
“ГЕОРГИ БЕНКОВСКИ“

ПРАВИЛНИК
ЗА
ИЗПОЛЗВАНЕ И РАБОТА В УЧИЛИЩНАТА
КОМПЮТЪРНА МРЕЖА
НА ВВВУ „ГЕОРГИ БЕНКОВСКИ“

Долна Митрополия
2020

ПРАВИЛНИК
за използване и работа в училищната компютърна мрежа
на Висше военновъздушно училище „Георги Бенковски“

Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този правилник определя правилата за използване на компютърните ресурси чрез компютърната мрежа на ВВВУ “Георги Бенковски“ (Училището). Той е създаден с цел да се защитят дейностите и репутацията на Училището и на неговия състав срещу неправилната употреба или злоупотребата с хардуерни, софтуерни и помощни средства, както и да се осигури подходящо използване на информационните и комуникационни ресурси на ВВВУ “Георги Бенковски“.

Чл. 2. Интегриране на обработката и обмена на информация във ВВВУ “Георги Бенковски“ се осигурява от информационната инфраструктура на Училището, на основата на Училищни компютърни мрежи (УКМ). Те се свързват с други национални или глобални мрежи.

Чл. 3. Училищната компютърна мрежа, предназначена за обмен и обработка на неклассифицирана информация, по смисъла на този правилник ще бъде наричана академична компютърна мрежа (АКМ) и се използва за академични, научно-изследователски и административни цели, в съответствие със ЗЗКИ.

Чл. 4. Училищните компютърни мрежи, свързващи компютри, чрез които се обработва или обменя класифицирана информация са физически отделени от академичната компютърна мрежа и имат средства за защита и външна свързаност, определени с други нормативни актове.

Глава втора
АКАДЕМИЧНА УЧИЛИЩНА КОМПЮТЪРНА МРЕЖА

Раздел I
Общи положения

Чл. 5. В Академичната компютърна мрежа (АКМ) се свързват локални мрежи и независими компютри на базата на разпределена ТСР/IP мрежа.

Чл. 6. Академичната училищна компютърна мрежа осигурява и достъп до Интернет услуги в съответствие с политики за сигурност, управление и допустимо използване на ресурсите на мрежата. Съгласно тези политики:

1. Допустимо използване на УКМ е:

- за целите на обучението, научните изследвания и администрацията на Училището, съгласно този правилник;
- за обмен на информация и научни експерименти с друга организация-сдружител или с организации, свързани към мрежи, достъпни чрез споразумения за съвместна дейност, сключени между ВВВУ “Георги Бенковски“ и съответната организация.
- за обслужване на изследователски, висококачествен изследователски и потребителски трафик. Търговски трафик не се допуска, освен с цел демонстрационна услуга и то за ограничено време (в рамките на не повече от седмица за всеки календарен месец).

2. Недопустимо използване на УКМ е:

- за създаване или разпространяване на каквито и да било обидни или порнографски изображения, данни или други материали, или на информация, изображения, данни или други материали, недопустими за разпространяване съгласно българското законодателство, представляващи кибер-престъпления;
- за създаване или разпространяване на материали, които могат да причинят раздразнение, неудобство или ненужно безпокойство на потребителите;
- за създаване или разпространяване на материали, съдържащи информация, която може да бъде квалифицирана като обида или клевета;
- за разпространяване на материали и информация в нарушение на авторското право;
- за разпространяване на нежелани от получателя търговски или рекламни материали към други организации-потребители или към организации, свързани към други мрежи;
- за умишлен неразрешен достъп до устройства или ресурси на УКМ или АКМ;
- за умишлени действия със следните характеристики:
 - = ненужно изразходване на усилията на персонала или на мрежовите ресурси, включително и ненужно изразходване на процесорно време на крайни системи, достъпни чрез УКМ, както и на усилията на персонала, поддържащ тези системи;
 - = повреждане или унищожаване на данни на други потребители;
 - = нарушаване на правото на лична тайна на други потребители;
 - = разстройване на работата на други потребители;

- = използване на ресурсите на УКМ по начин, който лишава от достъп други потребители (например, преднамерено или необмислено претоварване на линии или мрежово оборудване);
- = продължаване на използването на мрежови програми или устройства, след като системните администратори на УКМ са поискали преустановяването му, тъй като те възпрепятстват нормалното функциониране на мрежата;
- = други злоупотреби с ползването на УКМ, например разпространяване на “вируси” и друг зловреден софтуер.

УКМ и АКМ са свързани към глобалната мрежа чрез защитен екран (защитна стена).

Чл. 7. Академичната училищна компютърна мрежа включва Факултетните академични компютърни мрежи, академичните компютърни мрежи на департамента и другите училищни компютърни мрежи, свързани чрез обща информационна среда.

Чл. 8. Академичната училищна компютърна мрежа осигурява преносни среди за пълноценно използване на съвременните компютърни и комуникационни технологии като мултимедия, видеоконференции, достъп до Интернет и Интранет услуги и др.

Чл. 9. Не се допуска дори временно включване в АКМ на компютър, на който се обработва (или се е обработвала) класифицирана информация или е регистриран по съответния ред като такъв.

Чл. 10. На обучаемите се предоставя възможност и за извънаудиторна работа в средата на АКМ като в жилищните корпуси се осигурява преносна среда и възможност за включване в АКМ на персонален компютър за всеки обучаем. Правилата за работа в АКМ в жилищните корпуси са обособени в отделна глава на този правилник.

Чл. 11. Академичната университетска компютърна мрежа осигурява поддържане на общодостъпни или достъпни за потребители със зададени права на достъп информационни масиви. Поддържат се библиотеки с обучаващи, самообучаващи и тестващи програми и курсове, задания за самостоятелна работа, “електронни” книги и учебници, помощна литература, дистанционно обучение и др.

Раздел II

Организация и управление на академичната университетска компютърна мрежа

Чл. 12. Всяка академична компютърна мрежа на училището се администрира централизирано и има собствена област (домейн) за

сигурност, като са установени двустранни отношения на доверие по отношение на сигурност.

Чл. 13. Във всяка област за сигурност (домейн) се създават, поддържат и административат централизирано персонални акаунти (съдържащи идентификатори, първоначални пароли и др.) за всички потребители и компютри, включени в АКМ. Не се допуска работа в АКМ на потребители или компютри, неотговарящ на тези условия.

Чл. 14. Имената на компютри и потребители се формират задължително съгласно конвенции за имена на компютри и потребители. Задължителни конвенции за имена се прилагат и за адресите за електронна поща и имена на потребителски групи. Конвенциите за имена се приемат от съветите на основните звена или академичния съвет за съответните мрежи.

Чл. 15. Не се допуска различие между NETBIOS и HOST имена. Допускат се синоними на основното име, съгласувани по процедурата за съгласуване на основно име. Не се допускат коментари със съдържание различно от официална информация.

Чл. 16. На всеки обучаем, при постъпването му, се осигурява освен персонален акаунт, персонално дисково пространство на мрежовите сървъри и възможност да ползват унифицирани настройки, съхранявани централизирано, при работа от всички компютри в мрежата, за които има права.

Чл. 17. Включването на нов компютър в АКМ се извършва по писмено предложение на ръководителя на съответното звено (организационна единица), утвърдено от Заместник началника по учебната и научна част на ВВВУ "Георги Бенковски" или ръководителите на основните звена. То се осигурява от системните администратори при наличие на свободни портове и преносна среда. За целта в предложението се предоставя следната информация:

1. местоположение на компютъра (сграда, номер на стая);
2. лице, което ще отговаря за действията, извършвани на него;
3. служебен и по възможност мобилен телефон и E-mail адрес за връзка с горепосоченото лице;
4. организационна единица и данни за ръководителя и;
5. предлагано име (и възможно синоними) за компютъра, в съответствие с конвенцията за имена (при несъответствие се коригира);
6. хардуерен адрес на мрежовата карта на компютъра;
7. операционна система на компютъра.

Чл. 18. Системният администратор в срок от два работни дни осигурява необходимите настройки, включително създаване на акаунт на компютъра в областта за сигурност, документиране и предоставяне на информация за настройките на компютъра на заявителя и включване към АКМ.

Чл. 19. Не се допуска промяна на топологията на мрежата или конфигурацията на устройства в нея без съгласуване със системния администратор. При промяна на мрежовата конфигурация или преинсталиране на операционната система се повтарят процедурите по авторизация описани в този раздел.

Чл. 20. Не се допуска промяна на IP адрес или други мрежови настройки на компютър. Не се допуска стартиране на сървърни услуги, различни от WWW и FTP или вземане на статичен IP адрес без съгласуване чрез системния администратор.

Чл. 21. Отговорни за експлоатацията и администрирането на АКМ са системните администратори за всяка мрежа, които извършват тези дейности в съответствие с този правилник и решенията и политиките за безопасно използване на училищната компютърна мрежа, утвърдени от съответните колективни ръководни органи (академичен съвет или съвет на основно звено) или ръководители.

Чл. 22. Системните администратори реализират политики на управление, сигурност, одит, филтриране на съдържание, управление на качеството на услугите, възстановяване при бедствие, обновяване на софтуер и др. Те имат право в аварийни ситуации незабавно да изключват (блокират) една или всички мрежови услуги на цялата мрежа, отделен неин участък или отделен компютър и всеки потребител е длъжен да им съдейства в този смисъл. При аварийни ситуации вземат спешни мерки за възстановяване на работоспособността на АКМ.

Чл. 23. Допуска се делегиране на права на представители на отделни организационни единици (отделения, катедри, класни отделения) за самостоятелно администриране и поддръжка в съответствие с общи политики за сигурност. Делегирането на права за администриране на организационна единица от квалифициран потребител се осъществява по предложение на съответния ръководител.

Чл. 24. Не се допуска при делегирано администриране да се отменят политики от по-високо йерархично ниво без писмено съгласуване със системен администратор.

Чл. 25. На всеки член на академичния състав, управленските и обслужващи звена и на всеки обучаем се осигурява персонален адрес за

електронна поща и пощенска кутия, достъпна, както от АКМ, така и от Интернет.

Чл. 26. Сървърите за електронна поща осигуряват денонощно услугата заедно със защита от нежелано и разрушително съдържание.

Чл. 27. Потребителите, имащи достъп до компютри са длъжни да проверяват редовно електронната си поща. Получаването на подписано писмо е еквивалентно на получаване на документ. Същото се отнася за обучаемите, включително по отношение на учебния процес.

Чл. 28. Поради декларираните приоритети за назначението на АКМ, не се препоръчва използването на външни сървъри за електронна поща. Електронната поща (и други средства) може да се използва и за лични комуникации, доколкото това не води до непозволено използване на служебно време.

Чл. 29. Във всяка област за сигурност на АКМ работи сървър за издаване на удостоверения (сертификати) за електронен подпис. Всеки потребител, с регистриран акаунт има право на издаване на удостоверение за електронен подпис с едногодишна валидност и след изтичането му може да го подмени.

Чл. 30. При напускане на ВВВУ “Георги Бенковски“, отделение личен състав уведомява системния администратор, който отменя валидността на сертификата.

Чл. 31. В съответствие със Закона за електронния подпис всеки документ, подписан с електронен подпис, с издаденото удостоверение, се третира във ВВВУ “Георги Бенковски“ по същия начин както саморъчно подписан документ. Електронния подпис гарантира самоличността на титуляра си, непромененото съдържание на документа и съгласно закона не може да бъде отменен.

Раздел III

Правила за ползване на академичната компютърна мрежа от потребителите

Чл. 32. Всеки потребител разполага с ограничено дисково пространство на сървър на университета, достъпно в Интранет мрежата. Когато то бъде запълнено, потребителят се уведомява от системата. Грижа на потребителите е да изтриват или прехвърлят своевременно информацията си на други носители.

Чл. 33. На всички потребители на АКМ, се забранява да участват в каквито и да е действия, насочени към заобикаляне или премахване на

защитните механизми на ресурсите на мрежата, независимо от компютъра, чрез който се включват. Те нямат право да използват акаунта си за участие в каквато и да е незаконна дейност, а също и да се възползват от евентуални слабости в сигурността на системата като цяло или отделни нейни ресурси. При откриване на такива, потребителите са длъжни да уведомят незабавно системните администратори за наличието им.

Чл. 34. Изпращането на компютърни съобщения, електронна поща или използването на някакъв друг механизъм с цел тормоз или обида на друг потребител, е абсолютно забранено.

Чл. 35. Потребителите нямат право да съхраняват игри или неакадемично съдържание включително мултимедийно в потребителската си директория на мрежовите сървъри. Забранено е потребител да инсталира софтуер на компютър за общо ползване (например в компютърен клас) дори в персоналното си дисково пространство освен, ако не е изрично оторизиран за това.

Чл. 36. Потребителите нямат право да разпространяват по какъвто и да е начин информация, достъпна във вътрешната АКМ извън ВВВУ “Георги Бенковски“.

Чл. 37. Потребителите нямат право да използват или копират, файлове на друг потребител, до които са получили неоторизиран или погрешно оторизиран достъп, без неговото изрично разрешение.

Чл. 38. Потребителите носят отговорност, когато променят конфигурацията на компютрите, за които отговарят и инсталирания на тях софтуер, тъй като това може да доведе до ненужно натоварване или дори до блокиране на част или на цялата компютърна мрежа на Училището.

Чл. 39. Забранява се публикуването на незаконна, неприлична или друг вид неподходяща информация в АКМ. Забранява се използването на АКМ за изнасянето на информация, свързана с ВВВУ “Георги Бенковски“ и Въоръжените сили на Република България в Интернет, в разрез с установения в този Правилник и други регламентиращи документи ред.

Чл. 40. При използване на служебния адрес за електронна поща потребителят еднозначно се легитимира пред света като представител на ВВВУ “Георги Бенковски“.

Чл. 41. Не се допуска администратор на компютър да отменя политики или права на администратори от по-високо йерархично ниво без писмено съгласуване със системен администратор.

Чл. 42. Системните администратори и всички потребители са длъжни да третират съдържанието на файловете и мрежовите комуникации като персонални. Всяка инспекция на чужди файлове или мрежови

комуникации (освен при изрична оторизация от притежателя им) и всяко действие, базирано на такава инспекция попада под всички приложими правила във ВВВУ “Георги Бенковски“ и закони в Република България.

Чл. 43. При доказани прояви в разрез с разпорежданията на този правилник, потребителят може да бъде лишен от използване на мрежата, и да му се потърси административна, дисциплинарна, а когато деянието представлява престъпление съгласно действащото българско законодателство, и наказателна отговорност.

Раздел IV

Публикуване на информация и поддръжане на публичните WEB сайтове на ВВВУ „Георги Бенковски“

Чл. 44. Официалните публични WEB сайтове на ВВВУ „Георги Бенковски“ са централният WEB сайт и сайтовете на основните звена, разположени на собствени сървъри.

Чл. 45. Официалните публични WEB сайтове се поддържат на български и английски езици и са достъпни в Интернет денонощно.

Чл. 46. Публикуването или промяната на информация се утвърждава от Началника на ВВВУ “Георги Бенковски“ или упълномощено от него лице за WEB сайта на университета, а за WEB сайтовете на основните звена – от съответните ръководители. Представените за утвърждаване информационни материали се съгласуват предварително с отговорника по сигурност на информацията и с отговорника по връзки с обществеността и културно-информационната дейност.

Чл. 47. Заместник началникът по учебната и научна част на ВВВУ “Георги Бенковски“ и ръководителите на основните звена организират и контролират актуализацията и постоянната поддръжка на официалните сайтове на университета, факултета и департамента.

Чл. 48. Сайтовете се разработват от техническа и дизайнерска гледна точка от системен администратор (WEB master) и WEB дизайнер, определени от ръководството на университета и на основните звена.

Чл. 49. Началниците (ръководителите) на катедрите чрез ръководителите на основните звена, началниците на отделения и пряко подчинените на Началника на ВВВУ “Георги Бенковски“ структури до 10-то число на всеки месец, а при нужда и по всяко време, представят в писмен и електронен вид необходимата за актуализиране информация, включително такава за актуални събития.

Чл. 50. Утвърдената информация за публикуване се предоставя на определения WEB дизайнер не по-късно от 20-то число на месеца, а при

необходимост и по всяко време. Последните носят отговорност за публикуване на предоставената в електронен вид информация в петдневен срок, а в неотложни случаи, утвърдени от Началника на ВВВУ “Георги Бенковски“, в срок до 24 часа.

Чл. 51. Предложения за промени в структурата на сайта, откриване на рубрики, дискуссионни форуми и други основни елементи в него се внасят писмено от ръководителите на звена. Обсъждат се и се съгласуват със Заместник - началника на училището по учебната и научна част и се утвърждават от Началника на ВВВУ “Георги Бенковски“.

Чл. 52. Актуалността на информацията на сайтовете на ВВВУ и факултетите му, се следи от авторите и техните ръководители. Своевременно се предоставя обновена информация или се изисква сваляне на вече неактуалната.

Чл. 53. В съответствие със Закона за висшето образование, курсантско-студентския съвет поддържа самостоятелни страници на Интранет и Интернет сайтовете на ВВВУ “Георги Бенковски“.

Чл. 54. Допуска се делегиране на права на отделни звена (отделения, катедри) за самостоятелна поддръжка и актуализация на информация на обособени части или рубрики от сайтовете (организирани като виртуални директории или виртуални сървъри) с поддържане на общия стил на дизайн. Предложенията за това се обсъждат от съвета на основното звено и се утвърждават от Началника на ВВВУ “Георги Бенковски“ или ръководителя на основното звено за съответния сайт.

Чл. 55. При делегирани права, цялата отговорност за актуалността и достоверността на информацията носи ръководителят на звеното, като съгласуването и утвърждаването се организира също от него.

Чл. 56. Превод на информацията от български на английски и обратно се извършва от определени от Началника на ВВВУ “Георги Бенковски“ или ръководството на основните звена служители, носещи пълната отговорност за верността му. Приема се за публикуване с подпис на извършилия превода. Допуска се разлика в структурата и обема на информацията във версиите на сайтовете на български и английски език.

Чл. 57. Не се допуска публикуване на рекламни материали на външни по отношение на Училището и Въръжените сили на Република България организации или физически лица, на публичните WEB сайтове на ВВВУ “Георги Бенковски“.

Чл. 58. Публичните и Интранет WEB сървъри се използват като средство за централизиран достъп до всички информационни масиви и приложения, достъпни в академичната компютърна мрежа на Училището. Областта на

достъпност на препратки в публичните WEB сървъри към Интранет ресурси се определя след предварително обсъждане в съответния съвет.

Глава трета

РЕД ЗА ИЗПОЛЗВАНЕТО НА УЧИЛИЩНАТА КОМПЮТЪРНА МРЕЖА ПРЕЗ МРЕЖАТА В ЖИЛИЩНИТЕ КОРПУСИ

Чл. 59. С тази глава на настоящия правилник се уреждат правата и задълженията за използване на училищната академична компютърна мрежа през компютърната мрежа в жилищните корпуси.

Чл. 60. Правата за използване на училищната академична компютърна мрежа през компютърната мрежа в жилищните корпуси включват:

1. Равен достъп до училищната компютърна мрежа и в Интернет, при спазване на училищната политика.
2. Работа в мрежата и в извън учебно време.
3. Работа в мрежата под контрола на определено лице за администратор.
4. Обучение за компетентно и отговорно поведение в училищната академична компютърна мрежа и в Интернет.
5. Информираност за училищната политика за безопасна работа в мрежата.
6. Възможност за представяне на предложения за определянето на насоките и мерките за безопасно използване на компютърната мрежа в Училището.
7. Получаване на актуална информация за рисковете и заплахите при работа в съвременната компютърна мрежа.
8. Своевременна информираност и участие съвместно с училищното ръководство за разрешаване на всеки конкретен проблем, свързан с нарушаване на правилата за работа в мрежовата среда.

Чл. 61. При използване на училищната академична компютърна мрежа през компютърната мрежа в жилищните корпуси се забранява:

1. Да се правят опити за проникване в чужди мрежи и системи, до които няма легитимен достъп.
2. Да се използват чужди изчислителни и комуникационни ресурси без изричното съгласие на собственика им.
3. Да се променят MAC и/или IP адреса на включеното в мрежата компютърно оборудване, както и да ги фалшифицират.
4. Да се прилагат методи за непозволено пренасочване на мрежовия трафик.

5. Да се прилагат методи за непозволено подслушване на мрежовия трафик.
6. Да се разпространяват програми от тип "троянски кон", червеи и вируси и друг злонамерен програмен код, включително и неумишлено.
7. Да се използват приложения, даващи нелегитимен достъп до чужди системи или водещи до отказ от обслужване, включително и неумишлено.
8. Да се разпространяват нежелани от получателя търговски или рекламни материали, включително и неумишлено.
9. Да се злоупотребява или да се правят опити да се използва не по предназначение компютърната мрежа на Училището и услугите предоставяни от нея.
10. Да се свързва допълнително мрежово оборудване към мрежата на Училището без знанието и разрешението на администраторите на мрежата.
11. Да се създават или разпространяват каквито и да било обидни или порнографски изображения, данни или други материали, или на информация, изображения, данни или други материали, недопустими за разпространяване съгласно българското законодателство и/или представляващи кибер-престъпления.
12. Да се разпространяват материали в нарушение на авторското право и сродните му права.

Чл. 62. Използвайки училищната академична компютърна мрежа през компютърната мрежа в жилищните корпуси, потребителите се задължават:

1. Да не използват и да не качват неразрешено чужди лични снимки и клипове в социалната мрежа, заснети в учебен час състуденти, съкурсанти, преподаватели и служители на ВВВУ "Георги Бенковски".
2. Да използват училищната мрежа и интернет само за образователни цели.
3. Да не предоставят лична информация за себе си и за своите състуденти, съкурсанти, преподаватели и служители на ВВВУ "Георги Бенковски".
4. Да не отварят в електронната поща съобщения от непознат подател.
5. Да не се извършва дейност, която застрашава целостта на училищната компютърна мрежа или атакува други системи.

6. Да уважават правата на другите и да пазят доброто име на Училището.
7. Да не разпространяват без изрична оторизация учебни или други, достъпни във ВВВУ “Георги Бенковски“ материали в публичното пространство.

Чл. 63. За всички упоменати в този правилник нередни действия се прилагат всички законови и подзаконови актове на Република България.

Заключителни разпоредби

§1. По смисъла на Правилника:

1. „Потребител“ е всяко лице, което използва (употребява) компютърни ресурси на ВВВУ “Георги Бенковски“.

2. „Акаунт“ е регистрационен запис, съдържащ информация за потребител, включително потребителско име, парола и друга идентификационна информация. Типично се използва за осигуряване на достъп до компютърни ресурси.

3. „ТСР/ІР“ е набор от протоколи (правила) за комуникация между компютърни системи в Интернет и локални компютърни мрежи.

4. „ІР адрес“ е адрес, състоящ се от четири числа и служещ за идентификация на устройство или компютър при комуникация по ТСР/ІР протокол.

5. „NETBIOS име“ е име на компютърна система, използвано за идентификация при споделяне на файлове и други ресурси и видимо при разглеждане на мрежата.

6. „HOST име“ е име на компютърна система, използвано за идентификация при използване на протокол за комуникация ТСР/ІР.

7. „WWW“ е типична за Интернет и компютърни мрежи информационна услуга, базирана на съвкупност от сървъри и страници с хипервръзки между тях.

8. „FTP“ е типична за Интернет и компютърни мрежи информационна услуга, предназначена за публикуване на директории и файлове и трансфер на файлове между компютри.